

DANIELS BOK I FOKUS

8-A

VÆREN OG GEITEBUKKEN

Profetien som vi har sett på i Daniels 7. kapittel ble gitt i Belsasars *første* regjerings år. Der fikk Daniel opplyst at det ene riket skulle avløse det andre, men ingen av disse rikene ble navngitt. Historien har bare bekreftet at profetien stemmer med historiske kjensgjerninger. Senere fikk Daniel enda et syn som vi skal introdusere i dette studiet.

1. Hvor ble Daniel tatt med til i synet som vi finner i Daniels 8. kapittel og når skjedde det? Dan 8:1-2 (GT 996)

Svar: "I det _____ året _____ var konge, fikk jeg, Daniel, et syn; det kom en tid etter det forrige. I dette synet så jeg at jeg var i borgen _____ i provinsen _____, og at jeg var ved elven _____."

Merk! Dette synet ble altså gitt til Daniel to år etter det forrige mens Belsasar fortsatt var konge i Babylon. I kapittel 5. leste vi om hvordan Babylon ble slått av medo-perserne, og i kapittel 6. leste vi om hvordan Daniel fikk en høy stilling hos de nye makthaverne. Dette viser at kapitlene i Daniels bok ikke følger hverandre kronologisk. Den kronologiske rekkefølgen i de nevnte kapitlene er kapittel 7 – 8 – 5 og 6.

2. Hva fikk profeten Daniel se i denne forbindelse? Dan 8:3 (GT 996)

Svar: "Da jeg så opp, fikk jeg øye på en _____ som stod ved elven. Den hadde _____ horn. Begge var store, men det ene var _____ enn det andre, og det _____ vokste _____ fram."

Merk! Vi skal snart se at Daniel i dette synet får se to *husdyr*, noe som skiller seg vesentlig fra *villydyrene* han fortalte om i det sjuende kapittel. Det første av disse to husdyrene var altså en vær med to horn der det ene var større enn det andre og at dette hornet vokste sist frem.

3. Hvem skulle denne væren symbolisere? Dan 8:15-16.20 (GT 997)

Svar: "Da jeg, Daniel, hadde hatt dette synet og _____ å _____ det, stod det brått foran meg en skikkelse som så ut som en _____. Og over Ulai hørte jeg en menneskerøst som ropte: " _____, _____ for denne mannen!" (v. 20) _____ du så, den som hadde _____, er _____ av _____ og _____."

Merk! Det er verd å merke seg at Daniel først *forsøkte* å forstå det han hadde sett i synet,

men Gud ville ikke at Daniel skulle gjette seg fram til løsningen. Synet skulle forklares for ham av engelen Gabriel. *Væren* med dets to horn ble identifisert som Medo-Persia, et rike som bestod av *to* kongsmakter symbolisert med værens *to* horn. *Mederne* var de første på scenen. Senere ble *Perserne* med i sammenslutningen. Persermakten utviklet seg til å bli større enn Media – slik vi leste om det ene hornet: “det ene var større enn det andre, og det *største* vokste *sist* fram.” Dette er en parallell til Daniels syn om villdyrene der Medo-Persia ble symbolisert med bjørnen som “reiste seg *halvveis* opp.” Se **Dan 7:5 (GT 995)**.

4. **Daniel visste til og med før Babylons fall at Medo-Persia kom til å overta makten etter Babylon. Hva opplyste han Babylons konge om da han tydet skriften på veggen for ham? Dan 5:26-28 (GT 993)**

Svar: “Og _____ skal ordene tydes: Mene — ‘tellet’ har Gud ditt kongedømmes dager og gjort _____ på det. Tekel — ‘veid’ er du på vekten og funnet for lett. Peres — ‘delt’ er ditt _____ og _____ til _____ og _____.”

Merk! Daniel visste hvem de nye makthaverne skulle være allerede i Belsasars *tredje* regjeringsår da han fikk synet om væren. Da ble denne makten navngitt.

5. **Hvordan ble det illustrert i synet at Medo-Persia kom til å briske seg mot andre makter? Dan 8:4 (GT 996)**

Svar: “Jeg så at væren _____ mot _____, mot _____ og mot _____. Det var ingen _____ som kunne stå seg mot den, og _____ kunne _____ noen fra dens _____. _____ gjorde som den ville, og fikk veldig _____.”

Merk! Ingen skulle klare å stå seg mot denne makten. Det ble også sagt at den skulle stange mot **tre** himmelretninger. Her finner vi faktisk enda en parallell til synet om villdyrene i Daniels 7. kapittel hvor **bjørnen** Medo-Persia hadde **tre** ribben mellom tennene og det ble sagt til det: “Stå opp og ét mye kjøtt!” Se Dan 7:5 (GT 995). De *tre* ribben og de *tre* himmelretninger handler altså om det samme: Babylon, som Medo-Persia tok i *vest*, Lydia som de tok i *nord*, og Egypt som ble slått i *sør*.

GEITEBUKKEN

6. **Hva fikk profeten Daniel se etter avsløringen om værens identitet og dens erobringer? Dan 8:5 (GT 996)**

Svar: “Mens jeg stod og så på _____, kom det en _____ fra _____ . Den _____ over hele jorden uten å komme nær marken. _____ hadde _____ i _____.”

Merk! Igjen skiller dette synet seg fra det forrige i og med at et nytt **husdyr** blir bruk som symbolikk i stedet for et villdyr. Både værer og geitebukker ble brukt i forbindelse med helligdomstjenesten – ikke minst på Den store soningsdagen. Se **3 Mos 16:5 (GT 124)**. Det er neppe tilfeldig at disse “offerdyrene” blir brukt som symboler, for synet dreier seg i stor grad om helligdommen.

7. Fikk profeten Daniel noen opplysning om *hvem* eller *hva* denne geitebukken skulle symbolisere? Dan 8:21 (GT 997)

Svar: “Den raggete _____ er kongen av _____. Det store _____ den hadde i _____, er den _____ kongen.”

Merk! Javan er Bibelens betegnelse for Hellas. (Se fotnoten til Dan 8:21). Det store og fremtredende hornet bukken hadde i skallen symboliserer Alexander den store som førte an i *erobringen av Medo-Persia* slik synet videre spesifiserer i vers 6 - 7.

8. Hvordan blir Alexanders framferd mot Medo-Persia skildret i Dan 8:6-7 (GT 996)

Svar: “Den kom bort til _____ med de to hornene, den jeg så ved elven, og fór imot den med voldsom kraft. Jeg så hvordan den kom helt bort til væren, _____ til den i sinne og _____ på den. _____ hadde ikke kraft til å stå seg imot den. _____ kastet den til jorden og trakk på den, og _____ kunne _____ fra dens makt.”

Merk! Alexander brakk av begge hornene på væren, både mederne og perserne.

9. Hvordan ble Alexander den stores videre karriere beskrevet i synet? Dan 8:8 (GT 996)

Svar: “_____ fikk _____. Men nettopp som _____ var på det _____, ble det _____, og det _____ opp _____ andre _____ i _____, ett for _____ av de _____ himmelretninger.”

Merk! Slik gikk det også med Alexander. Da han var på sitt sterkeste og hadde nådd *tinden* av sin karriere — etter å ha gjort omfattende erobringer, ble han “brukket av.” Han døde plutselig og uventet i ung alder. Alexander hadde en liten sønn som kunne blitt hans arving, men den vesle gutten ble myrdet. Som vi har sett før i forbindelse med **Dan 7:6 (GT 995)**, ble Alexanders rike delt mellom hans

fire generaler (representert ved leopardens 4 hoder). I dette synet blir den samme utviklingen henviset til ved de “fire andre horn” som vokste opp i stedet.

10. Hvordan ble denne delingen av Hellas forklart for Daniel senere i synet, og hva skulle skje mot slutten av herredømmet til de fire andre hornene? Dan 8:22-23 (GT 997)

Svar: “Når dette hornet ble brukket av, og det vokste opp _____ andre _____, _____ det at det skal oppstå _____ av hans folk, men de skal _____ ha _____ som _____. Ved _____ av deres _____, når brottsmennene har _____, skal det stå _____ en _____ med _____ ansikt og _____ tunge.”

Merk! Uttrykket: “når brottsmennene har fylt *syndens mål*,” skal vi komme tilbake til i et senere studie. Dette og mye mer i Daniels 8. kapittel, blir nemlig forklart nærmere i det neste synet Daniel fikk. **Se Dan 9:24 (GT 999):**

“Sytti uker er fastsatt for ditt folk og din hellige by, til _____ har _____

sitt _____ og _____ tar _____. Da blir skylden strøket ut, det kommer en evig rettferd, profetenes syner blir stadfestet, og Det _____ blir salvet.”

Jesus kommenterte det samme ondskapens “mål” som skulle “fylles” i **Matt 23:32 (NT 32)**. Da sa han til de religiøse lederne:

“Fortsett da det fedrene begynte, _____ er _____.”

ET NYTT LITE HORN SOM VOKSER SEG STØRRE OG STØRRE

11. Etter delingen av Hellas mellom Alexanders fire generaler, blir Daniels oppmerksomhet rettet mot en av de fire himmelretningene. Hva fikk han øye på der? Dan 8:9 (GT 996)

Svar: “Fra ett av dem skjøt det fram et _____ lite _____. Det _____ seg større og større, mot sør og mot øst og mot det _____.”

Merk! Dette nye hornet er i første rekke: Romerriket, kongen “med hardt ansikt og glatt tunge,” som vi nettopp leste om i Dan 8:23 (GT 997). Romerriket gjorde innfall i “det fagre landet,” et uttrykk som i Bibelen blir brukt om Israel. I **Salm 106:24 (GT 665)** leser vi om israelittene:

“De ringeaktet det _____ og trodde ikke på _____ ord.”

12. I denne sammenheng representerer det nye hornet noe *mer* enn bare Romerriket. På hvilken måte ble det opplyst for Daniel at Romermakten skulle få *hjelp* til den ugjerning som blir tilskrevet det nye hornet? Dan 8:23-24 (GT 997)

Svar: “Ved _____ av _____ herredømme, når brottsmennene har _____, skal det stå fram en konge med _____ ansikt og _____. Han skal få _____ makt, men _____ ved _____. Han skal gjøre _____ og ha _____ og _____ i det han tar seg _____. Han skal gjøre _____ på _____ menn og _____ av de _____.”

Merk! Romermakten skulle “få stor makt, men ikke ved egen kraft.” Ved hjelp av noen flere detaljer gitt tidligere i synet kan vi få en forståelse av **hvem** som skulle *hjelpe* Romerriket til å gjøre slik “uhyggelig skade,” og sørge for at han fikk så stor fremgang.

13. Romermaktens “hjelper” er så nøye forbundet med Romerriket at den beskrives som *en del* av det nye hornet som vokste seg større og større. Hvor høyt opp nådde hornets innflytelse? Dan 8:10 (GT 997)

Svar: “Det _____ til _____, og det _____ av _____ og av _____ på _____ og _____ på dem.”

Merk! Vi må til Bibelens siste bok for å få en forklaring på hvem denne Romermaktens “hjelper” skulle vise seg å være. Vi stiftet litt bekjentskap med ham i studie nr. 4.

14. Hvordan beskrives en lignende scene i Åp 12:1-4 (NT 313)?

Svar: “Et stort _____ viste seg på himmelen: En kvinne som var kledd i _____, med månen under sine føtter og med en krans av _____ stjerner på hodet. Hun var med _____ og skrek i barnsnød og fødselsveer. Også et annet _____ viste seg på himmelen: En stor _____ kom til _____, med sju hoder og ti horn, og på hodene hadde den sju kroner. Med _____ med seg _____ av _____ og _____ dem _____ på _____.

_____ stilte seg foran kvinnen som skulle _____, for å _____ så snart det var _____.”

Merk! “Draken” som beskrives her, minner mye om den maktfaktor som skulle sørge for å hjelpe det nye hornet slik at den kunne få så mye hell og fremgang. Vi kommer tilbake til hvem “stjernene” er som skulle kastes ned på jorden. De nevnes som vi ser, både i Daniel 8. og i Åpenbaringen 12.

15. a) Hvem skulle det nye hornet briske seg mot? Dan 8:11 (GT 997) b) Hvem skulle Draken yppe seg mot? Åp 12:7-9 (NT 313)

Svar: a) “Selv mot _____ over _____ brasket det seg...”

Svar: b) “Da brøt det ut en _____ i _____: _____ og hans _____ gikk til _____ mot draken.

_____ kjempet sammen med _____, men ble _____, og

de kunne _____ ha noen plass i himmelen. Den store _____ ble _____,

den gamle _____, han som kalles _____ og _____ og som _____ hele _____; han ble _____

_____ på _____ og _____ med _____.”

Merk! “Draken” er Satan, også kalt Slangen og djevelen. *Noen av himmelens hær*, eller *stjernene* som han forførte slik at de ble *kastet ned på jorden*, var en tredjedel av himmelens *engler*! Satan var den direkte årsak til at de ble kastet ut. Men hvem kan Mikael være?

MIKAEL = HØVDINGEN OVER HÆREN = JESUS

16. “Høvdingen over hæren” som det nye hornet brasket seg mot, og “Mikael,” er begge uttrykk som blir brukt om Jesus Kristus. Det er en naturlig konklusjon når vi sammenligner Daniels skildring av Mikael i Dan 12:1-3 (GT 1002) med Jesu uttalelse i Matt 24:29-31 (NT 34). a) Vi skal først slå opp til Dan 12:1-2 (GT 1002) og deretter sammenligne dette med det Jesus sa i b) Matt 24:29-30 (NT 34):

Sitat a): "På den tid skal _____, den store _____, [også kalt høvding i Dan 10:13 (GT 1000)] _____, han som verner dine landsmenn. Det skal komme en _____ som det ikke har vært maken til helt siden folkeslag oppstod. Men på den tid skal ditt folk bli _____, alle som er skrevet opp i boken."

Sitat b): "Så snart denne _____ er over, skal solen bli formørket og månen miste sitt lys. Stjernene skal falle ned fra himmelen, og himmelrommets _____ skal rokkes. Da skal _____ tegn vise seg på himmelen, og alle folk på jorden skal bryte ut i klagerop, og de skal se _____ på himmelens skyer med _____ makt og _____."

Merk! Likhetene mellom disse to avsnitt er vel innlysende! Mikael er Menneskesønnen, Jesus. Og han kommer "for å *frelse* dem som venter på ham." Se **Heb 9:28 (NT 275)**.

17. **a) I forbindelse med at Mikael står fram skal det inntreffe en oppstandelse fra de døde. Se Dan 12:2-3 (GT 1002). Hva skjer videre i forbindelse med Jesu gjenkomst med hensyn til en oppstandelse av de døde? b) Matt 24:31 (NT 34) c) 1 Kor 15:52 (NT 215)**

Sitat a): "Og mange av dem som _____ i _____, skal _____, noen til _____, andre til skam og evig avsky. Da skal de _____ skinne som den strålende himmelhvelvingen; og de som har ført de mange til _____, skal skinne som stjernene, _____ og _____."

Svar b): "Når _____, skal han sende ut sine _____, og de skal _____ hans _____ fra de _____ verdenshjørner, fra himmelens ene _____ til den _____."

Svar c): "...For _____ skal _____, de _____ skal _____ i _____, og vi skal bli forvandlet."

Merk! Hvilken dag det skal bli! *Alt hva det nye hornet i Daniel kapittel 8. foretar seg — i en hver sammenheng; er egentlig en kamp mot Jesus Kristus og alt han står for.* Det var Satan, Romermaktens hjelper og bakmann som startet det hele der oppe i himmelen — før denne verden ble skapt. Kampen mot ham ble ført videre da Jesus kom til jorden som et hjelpeløst barn. I **Åp 12:4 (NT 313)** leste vi:

"... Draken stilte seg foran kvinnen som skulle _____, for å _____ så _____ det var _____."

18. **Hvem truet Jesus-barnet på livet kort tid etter at han var født? Matt 2:13-16 (NT 2)**

Svar: "Da de var dratt bort, viste Herrens _____ seg for Josef i en drøm og sa: "Stå opp, _____ barnet og moren med deg og _____ til Egypt, og bli der til jeg sier fra! For _____ kommer til å lete etter _____ for å _____ det." Han stod da _____, tok _____ og moren og drog

_____ av sted til Egypt og ble der til _____ var _____. Slik skulle det ordet oppfylles som Herren har talt ved profeten: Fra _____ kalte jeg min sønn. Da _____ forstod at vismennene hadde narret ham, ble han _____ og gav ordre om å _____ alle _____ i _____ og omegn som var _____ år og yngre; dette svarte til det han hadde fått vite av vismennene om _____.”

Merk! Herodes var Romerrikets mann i “det fagre landet,” Israel. Det nye hornet “brisket seg” mot “høvdingen over hæren” — selv da han var et lite barn! Til slutt naglet romerske soldater Jesus til et romersk kors. Han ble så lagt i en grav bevoktet av romerske soldater. Graven var forsynt med et romersk segl. Romerriket gjorde ikke alt dette mot Jesus på egen hånd. Det var *Satans* vilje som ble iverksatt.

19. Hvordan skulle det gå med dette guttebarnet? Åp 12:5 (NT 313)

Svar: “Da fødte hun et guttebarn, som en gang skal styre alle folkeslag med jernstav. Og _____ ble _____ til _____, til _____.”

Merk! Jesus ble tatt opp til himmelen. I Luk 24:50-51 (NT 111) leser vi: “Så _____ han [Jesus] dem ut mot Betania, og han løftet sine hender og velsignet dem. Og _____ han velsignet dem, skiltes han fra dem og ble _____ til _____.”

20. a) Har Jesus satt seg på Guds trone? Åp 3:19-21 (NT 307) b) Inntil hvilken tid skal han være i himmelen? Apg 3:20-21 (NT 146)

Svar: a) “_____ som jeg har _____, dem _____ og _____ jeg. _____ det bli _____ og _____! Se, jeg _____ for _____ og _____. Om noen hører min røst og _____ døren, da vil jeg gå _____ til ham og holde _____, jeg med ham og han med meg. _____ som _____, ham vil _____ la sitte _____ med meg på min _____, likesom jeg selv har _____ og satt _____ med min _____ på _____.”

Svar: b) “Da skal Herren gi tider med lindring, og han skal sende den _____ som er bestemt for dere, _____. Han skal _____ i _____ kommer da _____ det _____ som Gud har talt om fra eldgamle dager gjennom sine _____.”

Merk! Jesus vil at vi skal være der han er. Han vil at vi skal **vende om**. Da først kan han skrive: “Tilgitt” ved den enkeltes navn i himmelens bøker. Han ønsker det skal gå oss vel. Nå, i dag, gjør han tjeneste for oss som øversteprest i den himmelske helligdom. Men også her skulle han bli motarbeidet av det nye hornet som profeten Daniel beskrev. Det var Satan i samarbeid med Romerriket som *begynte* å oppfylle det vi leser i **Dan 8:11 (GT 997):**

“Selv mot _____ over hæren brisket det seg. Det tok _____ det _____ offer, [ordet “offer” står ikke i den hebraiske grunnteksten] og _____ hvor _____ står, ble _____.”

21. Vi har sett flere ganger at Jesus varslet begynnelsen på denne prosessen. Luk 21:20-21 (NT 105)

Sitat: “Når dere _____ av _____, _____ skal dere vite at _____ snart skal bli _____. Da må de som er i _____, flykte opp i fjellene, de som er i _____, _____ komme seg _____, og de som er ute på _____, må ikke dra _____ i _____.”

Merk! Året 70 e.Kr. ble stedet der Guds helligdom stod, vanæret. Da Jerusalem og dets templet ble ødelagt, tok også den daglige tjenesten i helligdommen slutt. Stedet ble i høyeste grad vanæret da det ble brent og revet til grunnen av *romerne*. Men vanæringen sluttet ikke med dette. *Det skulle tas til nye høyder av **Den Lovløse***. Mer om dette i vårt neste studie.

22. Hva blir sagt om grunnen til det nye hornets fremgang — og om det endelige utfallet når dets elementer har fått løpe linen ut? Dan 8:25 (GT 997)

Svar: “Fordi han er _____, skal hans _____ ferd lykkes for ham. Han skal være _____ i _____ og _____ når de _____ venter det. Han skal reise seg mot _____ over _____ og bli _____, men *ikke* ved _____.”

Merk! Fremgangen skal stanses. I **Åp 12:5 (NT 313)** leste vi at Jesus, som en gang var et guttebarn — han skal “en gang styre alle folkeslag med *jernstav*.” Hva hans jernstav vil føre til for alle verdens makter og riker, kan vi lese om i **a) Salm 2:9 (GT 585)** og **b) Dan 2:44-45 (GT 988):**

Sitat a): “Du skal _____ med _____ og _____ dem i _____ som _____.”

Sitat b): “Men på den _____ da disse kongene rår, skal himmelens _____ opprette et _____ som _____ i _____ går til grunne. Det riket skal ikke gå over til noe annet folk. _____ skal _____ og gjøre _____ på _____ de andre _____, men selv skal det bestå i _____. Du så jo at en _____ ble revet _____ fra fjellet, men _____ av _____, og den _____ jernet, kobberet, leiren, sølvet og gullet. Den store _____ har nå kunngjort kongen det som _____ skal skje. Drømmen er _____, og _____ er _____.”